

A MAGYAR IPARMŰVÉSZET GYARAPODÁSA. Jó hírrel lephetjük meg t. Olvasóinkat. Régi óhajta lapunk közönségének és magának a szerkesztőségnek is, hogy a „Magyar Iparművészet”-et, amely fennállása óta évenként hatszor, 2 havi időközökben jelenik meg, a jövőben sűrűbben adhasuk ki. Az iparművészet fellendülése mindenfelé annyira általános s az e téren felmerülő mozgalmak oly gyors egymásutánban váltják fel egymást, hogy a „Magyar Iparművészet” a legjobb igyekezet ellenére sem tudott mindig lépést tartani az élettel, mert hosszú időközökhez kötött megjelenése ebben akadályozta. Igaz, hogy a lap e szűkes viszonyok mellett is emelkedett.

A Magyar Iparművészeti Társulat a rendelkezésre álló erejével — sőt azon felül is — segítette a szerkesztőséget, hogy feladatának megfelelhessen. Ennek ellenére, a szinte páratlanul csekély tagsági díj mellett, amelyet a társulati tagok fizetnek, nem lett volna mód arra, hogy a lapot oly arányban kibővíthettük volna, mint azt a viszonyok kívánják. Ezért az elnökség a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz fordult s kérte a lap államszegélyének felemelését. Örömmel jelenthetjük, hogy a nagyméltóságú miniszter úr, méltányolva a lap eddigi szép sikereit, teljesítette a Társulat kérését. Így tehát a szerkesztőség abba a helyzetbe jutott, hogy az eddigi hat szám helyett a jövőben tíz számot adhat. A folyó évben azonban átmenetképpen és tekintettel a januárban megjelent rendkívül terjedelmes finn-számunk nagy költségeire, nem tíz, hanem kilenc füzet jelenik meg olyképpen, hogy a III., IV. és V. füzetet még augusztus előtt, a VI—IX. füzetet pedig szeptember—december hónapokban küldjük szét.

A KULTUSZMINISZTER ELISMERÉSE A M. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULATNAK. Most jelent meg Magyarország közoktatásügye az 1906. évben címmel az országgyűlés elé terjesztett miniszteri jelentés, amely a következő módon emlékezik meg a Társulatról a milánói kiállításon való szerepléséről:

»Iparművészetünk állami hivatalos jelleggel a milánói világversenyben vett részt 1906-ban; teljes erejével vonult ki e szép küzdelemre és a külföldön eddig elért legnagyobb diadalát aratta. A külföldi szakbeli közvélemény egyértelmű nyilatkozása szerint a milánói nemzetközi kiállítás kitűnően rendezett magyar iparművészeti csoportja a kiállítás legérdekesebb, legvonzóbb része volt. A nemzetközi ítélő-bizottság 240 kiállítónkat és ezek 169 munkatársát tüntette ki. E nagyszámú kitételesek közt 62 nagy díj, vagyis egy kiállításon elérhető legmagasabb arányú kitételezés volt. Ennek a gyönyörű eredménynek igen nagy részben a M. Iparművészeti Társulat célt ismerő és lankadatlan működése vetette meg alapját. Örömmel szolgál, hogy e helyen is elismeréssel és hazafias köszönettel emlékezhetek meg a Társulat nagy érdemeiről.»

G RÓF HADIK-BARKÓCZY ENDRE, a M. Iparművészeti Társulat elnöke, február hó folyamán megbetegedett s súlyos műtétnek kellett magát alávetnie. Örömmel jelenthetjük, hogy állapota már annyira javult, hogy orvosának tanácsára Nizzába el is utazhatott. Remélhető, hogy egészsége az enyhe éghajlat alatt csakhamar helyreáll s óhajának megfelelően maga elnökölhet a Társulat idei közgyűlésén.

KINEVEZÉSEK ÉS ELŐLÉPTETÉSEK. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Mátrai Lajos szobrászművészt, az orsz. m. kir. iparművészeti iskola díszítő szobrászati szakosztályához segédtanárrá, Hibján Samut pedig ugyanennek az intézetnek ékszerészeti és ötvösművészeti szakosztálya rendes tanárává nevezte ki, továbbá Csányi Károly orsz. iparművészeti múzeumi őrt, múzeumi igazgatóorré, Szónyi J. László segédőrt pedig múzeumi őrré léptette elő.

MIHALIK JÓZSEF, az iparművészeti múzeum volt igazgatóőre, a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének előadói tisztségére királyi kinevezést nyert. Mihalik irodalmi és múzeális munkája a szakörök előtt igen nagy becsülésnek örvend. Ő volt az, aki a kassai múzeumot szervezte, leltározta és leíró katalógusba foglalta s ezzel hazánkban páratlan példát nyújtott. Új működési köre, épp a vidéki múzeumok szempontjából, rendkívüli fontosságú. Alkalma lesz tervszerűen előkészíteni a régen hangoztatott kulturális decentralizációt.

A HALMOS-FÉLE ex libris pályázatnak, melynek eredményéről januári füzetünkben számoltunk be, díjazott és megvásárolt, valamint még néhány kiválóbb pályaművét e számunkban közöljük.

MARÓTI GÉZA SIKERE. Már a legutóbb megjelent füzetünkben jelentettük, hogy Maróti Géza megbízták a mexikói nemzeti színház nézőtere terveinek elkészítésével. Erre kivüle több neves külföldi művész és vállalat is kapott megbízást (köztük a világhírű new-yorki Tiffany-cég), úgy hogy honfitársunknak ugyancsak kemény versenytársakkal kellett megküzdenie. Őszinte örömmel jelenthetjük, hogy Maróti Géza e mindenképpen megtisztelő versenyből győztesként került ki, mert nemcsak a nemzeti színház nézőterének művészi megoldását és elkészítését bízták rá, hanem ezenfelül még megbízást kapott az előcsarnokok és lépcsőházak művészi kiképzésének megtervezésére is. Az eddigi megállapodások szerint a színházat 1910. esztendő tavaszán nyitják meg.

A. M. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT DEBRECENI fiókbizottsága március hó 15-én alakult meg. A bizottság elnökévé megválasztották Wesszprémy Zoltánt, Hajdu megye és Debrecen szabad királyi város főispánját; alelnökévé Kovács Gyula alispánt, Kovács József polgármestert és Haranghy Györgyöt, títkárnak pedig dr. Rácz Lajost. A bizottság közelebb kezd meg működését.

LESSING GYULA, titkos tanácsos, a berlini iparművészeti múzeum igazgatója, 65 éves korában meghalt Berlinben. 1875 óta állt a múzeum élén s különösen az általa szerkesztett kiadványokkal az iparművészet történetének igen becses anyagot szolgáltatott. Alig pár hónapja, hogy nyugdíjaztatását kérte. Utódja Falke lesz.

DEUTSCHER WERK-BUND cím alatt új egyesület alakult meg Münchenben, mely működését az egész német birodalomra kiterjeszteni akarja. Alapszabálytervezetéből kiemeljük a következőket: Gyakorlati úton kívánja megvalósítani a német iparnak és műiparnak technikai tökéletesítését, művészi formákba való öntését; ezért a művészet és mesterség meg ipar között szoros érdekkapcsolatot akar létesíteni. Az ipari termelés minden terén hadat üzen az ízléstelenségnek, harcol amaz ipar ellen, melyben közművelődési tartalom nincsen. A nagyközönség körében fejleszteni akarja a műizlést s a művészeti munka iránti érzéket s e tekintetben a kereskedelem s a hivatalos fórumokra is kiterjeszti figyelmét. A jövő érdekében az iskolai tanításnak útbaigazítást ad a helyes iparosképzés tekintetében. Hatni akar a német városépítés gyakorlati és esztétikai kifejlesztésére. Mindezzel azt a célt kívánja szolgálni, hogy a művészet, kézmű- és gyár-ipar szoros összekapcsolásával a német nemzeti termelés nemesbítették s nagyobb arányokat öltön. Az alapszabályok szövegezését egy 17 tagból álló választmányra bízták, melyben Németország legnevesebb iparművészei szerepelnek, köztük R. Riemerschmid; Bruno Paul; Bruckmann; Behrens; J. Hofmann (Wien) stb., a végleges megalakulásra pedig f. é. októberre hívták össze a közgyűlést.

MERKANTIL GRAFIKA. Újabban nálunk igen örövendetes irányban vidéken is olyan intézmények fejlődtek magánemberek buzgóságából, ahol a grafika egy-egy alkalmazási tárgya különleges ápolásban részesül. Kner Izidor Gyomán, a művészi meghívók előállítására adta magát. Nagy áldozatokkal művészmunkatársakat keresett hozzá. S bár 1000 koronás pályadíjat tűzött ki egy kis meghívó rajzának jutalmazására, a művész urak nem igen kaptak az alkalmon. Kner, a nyomdász megteszi kötelességét, azonban a magyar rajzolók még nem állnak mindig feladatuk magaslatán. A bántó dolog csupán az Kner úr meghívóinál, hogy minden általa nyomott kép sarkában A. G. betű van. Ilyen betűkkel pedig, ha jól tudjuk, nem kezdődik egy magyar kemigrafusnak a neve sem.

Molnár Mór Szekszárdon irodalmi és nyomdai intézetében naptárakat és „íróaljszót” gyárt, nagy tömegben és tekintélyes külföldi exportot is ér el vele. Külön rajzolókat tart, akinek tervei után a lemezeket vagy ott Szekszárdon metszik, vagy legalább is itthon készítik. Ugyancsak az ő szerkesztésében jelenik meg a vidéki nyomdatulajdonosok hivatalos lapja, amelyből ugyan csak az tűnik ki, hogy a vidéki nyomdatulajdonosokat jobban érdekli az üzlet, mint az iparművészet.

A NYOMDÁSZ MŰVÉSZETE. Semmit sem fognak fel nálunk helytelenebb alapon, mint a nyomdászok képzését. Amit a szakiskola és a szakirodalom nyújt számukra, az vagy olyan kevés, hogy nem lendít rajtuk, vagy olyan sok, hogy senki sem tanulja ki.

A nyomdász-irodalomban az önálló élmények és tapasztalatok helyett több szerepe jut inkább az olvasmányokból absztrahált eredmények közlésének. Pedig akiben még nem érlelődött az igazság meggyőződésé, az másokat sem fog tudni meggyőzni. Ma még az évkönyvekben és a folyóiratokban nagyon is sok a nomád tollforgató, aki ma ide, holnap oda üti bele — a pennáját. Mindenekelőtt a szakírókat kell letelepíteni a komolyabb munkához. A tanulság abban az esetben nem marad el, ha az író többet tud mint az olvasó.

A szakiskolánál, amelyet a szakkör tart fenn dicséretes kitartással s áldozatokkal, a szakirodalomról elmondottakból sok elvet lehetne ismételni. Sok a tanár és kevés az eredmény. Különösen hamis nyomon járt eddig és jár még most is a rajzoktatás, amelyet pedig ugyanannyi órában tanítanak, mint minden mást együttvéve.